

ФОРМУВАННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Випуск 26

ЧАСТИНА 1

2012

**FORMATION
OF MARKET
ECONOMY
IN UKRAINE**

ISSUE 26

Part 1

Scientific journal

Published since 1995

**ФОРМУВАННЯ
РИНКОВОЇ
ЕКОНОМІКИ
В УКРАЇНІ**

ВИПУСК 26

Частина 1

Збірник наукових праць

Виходить з 1995 р.

Ivan Franko National
University of Lviv

Львівський національний
університет імені Івана Франка

2012

*Друкується за ухвалою Вченої Ради
Львівського національного університету
імені Івана Франка*

*Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації.
Серія КВ №14600-3571Р від 29.10.2008 р.*

Науковий збірник містить статті провідних вітчизняних вчених та здобувачів наукових ступенів, що присвячені вирішенню актуальних фінансово-економічних проблем розвитку економіки України.

Scientific collection contains the articles of leading domestic scientists and bread-winners of scientific degrees, that are devoted to the decision of actual financial and economic problems of development in Ukrainian economy.

Редакційна колегія:

проф., д-р екон. наук *С. М. Панчишин* (відп. ред.);
доц., канд. екон. наук *В. Б. Буняк* (відп. секр.);
проф., д-р екон. наук *О. З. Ватаманюк*;
проф., д-р екон. наук *Л. С. Гринів*;
проф., д-р екон. наук *В. М. Вовк*;
проф., д-р екон. наук *І. М. Грабинський*;
проф., д-р екон. наук *О. М. Ковалюк*;
проф., д-р екон. наук *М. І. Крупка*;
проф., д-р екон. наук *Б.В. Кульчицький*;
проф., д-р соціол. наук *Ю. Ф. Пачковський*;
проф., д-р екон. наук *В. І. Приймак*;

проф., д-р екон. наук *Є. Й. Майовець*;
проф., канд. екон. наук *С. О. Матковський*;
проф., д-р екон. наук *І. Р. Михасюк*;
проф., д-р екон. наук *С. К. Реверчук*;
проф., д-р екон. наук *А. Г. Хоронжій*;
проф., д-р фіз.-мат. наук *В. Є. Юринець*;
проф., канд. екон. наук *В. В. Яцура*;
проф., канд. екон. наук *П. І. Острроверх*;
проф., канд. екон. наук *Я. С. Піщур*;
проф., д-р екон. наук *О. В. Стефанишин*.

Professor *S. Panchyshyn* – Editor-in-Chief,

Assistant professor *V. Buniak* – Managing Editor.

Відповідальний за випуск проф., д-р екон. наук *М. І. Крупка*

Адреса редколегії:

Львівський національний університет
імені Івана Франка.
пр. Свободи, 18, Львів-8, 79008

тел.: +380(32) 239-44-90

Editorial office address:

Ivan Franko National University of Lviv.
Svobody av., 18, Lviv-8, 79008

tel.: +380(32) 239-44-90

Текст надруковано в авторській редакції

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ, ВИДАВЦЯ І ВИГОТОВЛЮВАЧА:
Львівський національний університет
імені Івана Франка.
вул. Університетська, 1, 79000, Львів, Україна
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої
справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції. Серія ДК №3059 від 13.12.2007 р.

Формат 60x84/8.
Ум. друк. арк. 21,8.
Тираж 100 прим. Зам. 302

© Львівський національний університет імені
Івана Франка, 2012

УДК 336.71

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ

О. Колодізєв, С. Киркач

Харківський національний економічний університет

Розглянуто сутність поняття «система фінансового планування банку» і на підставі аналізу літературних джерел конкретизовано її елементи. Досліджено вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на діяльність банків на основі методу оцінювання парних коефіцієнтів кореляції та економіко-математичної лінійної моделі.

Ключові слова: система фінансового планування, фактори зовнішнього та внутрішнього впливу, метод оцінювання парних коефіцієнтів кореляції, економіко-математична лінійна модель.

В умовах трансформаційних змін в економіці країни та її стійкого, динамічного розвитку на принципах ринкових відносин зростає роль і значення системи фінансового планування банку. Проблема управління фінансами є однією із головних в загальній системі фінансового менеджменту банків. Але, як свідчить практика реалізації сучасних фінансових відносин, ефективність управління вітчизняними фінансами є недостатньою. Сьогодні в загальній системі менеджменту не існує єдиної загальноприйнятої системи фінансового планування. Кожний банк здійснює фінансове планування на основі формування власного індивідуального сприйняття реалій сьогодення. Таким чином, є актуальною необхідність переосмислення існуючих теоретичних підходів щодо удосконалення системи фінансового планування банку, широке практичне використання яких дасть змогу банкам України підвищити ефективність своєї діяльності.

Дослідженню економічної сутності системи фінансового планування банку та її елементів присвячені праці зарубіжних та вітчизняних вчених-економістів, таких як: І.Т. Балабанова [2], О.В. Васюренко [39], О.А. Криклій [3], Н.Г. Маслак [3], О.М. Пожар [3], І.А. Бланк [6], І.М. Вахович [8], О.М. Калініченко [16], О.В. Кравченко [20,21], С.М. Лаптев [22] та інші.

Але, незважаючи на чисельну кількість робіт, на сьогодні залишається відсутнім єдиний підхід щодо визначення поняття «система фінансового планування банку» та конкретизації її елементів.

Метою статті є комплексне дослідження системи фінансового планування в банку.

Отже, фінансове планування банку – це сфера управлінської діяльності вищого керівництва щодо розробки системи фінансових планів для забезпечення механізму перетворення цілей, завдань, заходів банку у конкретну систему абсолютних та відносних показників і нормативів з метою забезпечення розвитку банку необхідними фінансовими ресурсами, і, як наслідок, – реалізації стратегії розвитку, підвищення ефективності діяльності та забезпечення необхідного рівня конкурентоспроможності.

З позиції системного підходу фінансове планування банку можна розглядати як складну систему взаємопов'язаних елементів, що утворюють цілісність. Система фінансового планування складається з багатьох елементів – підсистем (об'єктів, суб'єктів, принципів, мети, завдань, функцій, інструментів, стадій (етапів), методів, продуктів), які мають свою мету, розташовуються за певними принципами, визначаються та складаються за допомогою певних методів. Отже, система фінансового планування банку є досить складною.

Необхідно розглянути більш детально склад кожної підсистеми системи фінансового планування банку (табл. 1).

Таблиця 1

Конкретизація елементів підсистем системи фінансового планування банку

Елемент системи	Конкретизація елементів підсистем системи фінансового планування банку
1	2
об'єкти [2], [3], [17, с. 226], [22, с. 21]	1) активи і пасиви; 2) портфель банківських послуг і пов'язані з ними доходи і витрати; 3) клієнт; 4) бюджет банку та його структурних підрозділів; 5) банківські операції; 6) господарські засоби та джерела їх утворення.
суб'єкти [29, с. 359], [23]	1) органи управління банком у складі його власників, керівників, уповноважених, а також зацікавлених осіб; 2) органи державної влади; 3) персонал та функціональні служби банку; 4) спеціальні інформаційні служби; 5) зовнішні учасники, що забезпечують і спрямовують діяльність банку; 6) держава, банки, підприємства, організації, установи, компанії тощо.
принципи [8, с. 36], [2]	1) системності; 2) координації планів; 3) безперервності; 4) гнучкості; 5) точності; 6) мінімізації процентних ризиків; 7) збалансованості ризиків; 8) урахування кон'юнктури ринку; 9) уніфікація звітності;
	10) забезпечення відповідного рівня ліквідності; 11) забезпечення відповідного рівня рентабельності; 12) розукрупнення об'єктів (бюджетів центрів фінансової відповідальності) до рівня бюджетів внутрішнього структурного підрозділу банку, конкретного банківського продукту і окремого клієнта.
мета [3], [8, с. 34], [22, с. 193-194], [26, с. 87, 92], [21, с. 23], [28, с. 13]	1) визначення та конкретизація фінансових умов функціонування на основі розробки, узгодження та затвердження системи взаємопов'язаних фінансових планів для забезпечення відтворювального процесу відповідними за обсягом та структурою фінансовими ресурсами; 2) забезпечення розвитку банку необхідними фінансовими ресурсами і підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутньому періоді; 3) інтегрування, координація та спрямування діяльності різних служб і підрозділів банку на досягнення; 4) забезпечення економічного розвитку банку, підвищення ефективності активів, збільшення доходів і зростання ринкової вартості акцій; 5) забезпечення відповідності між рішеннями, що приймаються в даний період, і прогнозами розвитку в майбутньому; 6) досягнення стратегічних і тактичних цілей.
завдання [6, с. 102-103], [8, с. 35-36], [17, с. 226-227], [20], [21, с. 23-24], [23, с. 32]	1) визначення конкретних фінансових показників для досягнення стратегічних цілей і тактичних завдань банку; 2) чітке бачення проблем і перешкод, що виникають у міру перетворення в життя стратегії і тактики банку; 3) вироблення нових тактичних шляхів для досягнення стратегічних цілей; 4) ефективне оперативне планування; 5) координацію, кооперацію і комунікації; 6) створення основ для оцінки і контролю виконання; 7) усвідомлення витрат на діяльність банку; 8) кількісне обґрунтування планів підрозділів банку; 9) мотивацію працівників через орієнтацію на досягнення цілей банку; 10) виконання вимог нормативних документів і контрактів; 11) визначення стратегічних цілей розвитку банківської установи та їх наступна конкретизація в процесі формування стратегічних, поточних та оперативних фінансових планів; 12) визначення напрямів ефективного вкладення капіталу, оцінка ефективності його використання; 13) пошук ефективних джерел формування фінансових ресурсів і обґрунтування напрямків їхнього використання; 14) здійснення контролю за формуванням і використанням грошових коштів, за фінансовим станом, платоспроможністю та ліквідністю банківської установи; 15) налагодження раціональних фінансових співвідношень банку з бюджетом, банківськими установами; 16) досягнення збалансованості фінансових показників з основними показниками діяльності, у тому числі розрахунок обсягів додаткового фінансування, виявлення можливих резервів, планування доходів та витрат банку у довгостроковій, середньо- та короткостроковій перспективі;

Продовження табл. 1

1	2
	17) розробку та узгодження фінансової моделі банку; 18) формування прогнозного балансу ресурсів і вкладень, розрахунок прогнозних фінансових результатів, складання плану руху капіталу, плану банківських операцій, плану розробки та впровадження нових банківських продуктів і послуг; 19) формування бюджетів банку; 20) встановлення лімітів витрат на утримання банку, визначення мінімальної, достатньої маржі та дохідної частини бюджету, розрахунок податкових платежів і обов'язкових відрахувань; 21) розрахунок прогнозних показників і нормативів; 22) визначення цілей розвитку банку та конкретних шляхів їх реалізації на різних рівнях деталізації та часових відрізках його діяльності.
функції [39, с. 35-36], [8], [6, с. 18], [2, с. 43], [41, с. 307], [25, с. 10], [34, с. 7], [18, с. 34]	1) визначення генеральних напрямів та пріоритетів перспективного розвитку банку, його локальних цілей та завдань; 2) розроблення банківських продуктів, що мають попит на ринку і потрібні клієнтам банку; узгодження конкретних планів, що розробляються для вирішення стратегічних завдань і впровадження перспективних банківських послуг, з досягнутим потенціалом і структурними обмеженнями на операції банку; 3) визначення шляхів досягнення оптимальних фінансових результатів при обмеженні сукупного рівня ризику банку; 4) уточнення і коригування перспективних планових показників з урахуванням внутрішніх і зовнішніх умов, що змінюються; 5) узгодження поточних рішень про проведення конкретних операцій банку з метою підтримки його поточної ліквідності і платоспроможності; 6) здійснення структуризації організації і планування персоналу, які зобов'язані визначити систему повноважень і відповідальності за виконання планових показників, забезпечити оперативну взаємодію підрозділів банку в процесі виконання плану і сформулювати вимоги до персоналу необхідної кваліфікації для вирішення перспективних і поточних завдань банку; 7) планування та прогнозування; 8) розподільча; 9) контрольна; 10) регулювання; 11) аналіз; 12) облік; 13) організаційна; 14) стимулювання і мотивація; 15) забезпечувальна; 16) стабілізаційна; 17) цілевстановлення.
інструменти [8], [40, с. 425]	1) фінансовий план; 2) бюджетування.
стадії (етапи) [3], [23, с. 34], [6, с. 103-107], [8, с. 7-8], [25, с. 86]	1) аналіз мікро- та макросередовища банку (виявлення позиції банку на ринку, визначення слабких і сильних сторін його діяльності), звіту про виконання фінансового плану; 2) встановлення бажаних напрямів та орієнтирів своєї діяльності: бачення, місію, комплекс цілей; 3) формулювання способів досягнення поставлених завдань шляхом їх конкретизації; 4) складання проекту фінансового плану; 5) розгляд проекту фінансового плану; 6) затвердження фінансового плану; 7) моніторинг виконання фінансового плану і контролю за якістю процесу планування, здійснення необхідного коригування.
методи [8, с. 8-9], [16, с. 8], [17, с. 227-228], [23, с. 33]	1) розрахунково-аналітичний; 2) нормативний; 3) балансовий 4) оптимізації планових рішень; 5) економіко-математичного моделювання; 6) економічного аналізу з використанням фінансових ресурсів за минулий період; 7) коефіцієнтний; 8) дисконтованих грошових потоків; 9) багатоваріантності (сценаріїв); 10) прогнозний;

Продовження табл. 1

1	2
	11) break-down (згори-вниз); 12) build-up (знизу-вгору); 13) комбінований; 14) «проти течії».
продукти [6, с. 103], [17, с. 228], [18, с. 64–65], [20], [23, с. 31–32]	1) фінансова модель і план банківських операцій; 2) бюджет банку і бюджети структурних підрозділів; 3) розрахунок прогнозних показників; 4) визначення цільових значень параметрів системи (банку); 5) побудова прогнозного балансу; 6) складання плану організаційних заходів і визначення відповідальних за їх виконання.

Таким чином, визначивши склад кожної з підсистем, отримуємо систему фінансового планування банку (рис. 1.).

Система фінансового планування банку складається з двох головних підсистем, а саме – суб'єктів (керуюча) та об'єктів (керована). Необхідно відмітити, що ці дві підсистеми можуть впливати одна на одну лише через підсистему етапів, яка, у свою чергу, реалізується за допомогою підсистеми інструментів та підсистеми методів фінансового планування, для досягнення поставленої мети банку протягом певного проміжку часу.

Окрім головних підсистем є й другорядні. Наприклад, підсистема об'єктів включає підсистему продуктів, а підсистема суб'єктів – підсистему завдань, підсистему принципів, підсистему функцій, які є рівнозначними, взаємозалежними та взаємно впливають одна на одну.

Доцільно розглянути існуючі у системі фінансового планування банку зв'язки між підсистемами, а саме зв'язки першого, другого та третього рівнів. Всі типи зв'язків належать до зв'язків внутрішньої системи, тобто діють у рамках однієї системи. Зв'язки першого рівня – є функціонально необхідними один для одного. Вони є прямими зв'язками. Зв'язки другого рівня – додаткові, але вони забезпечують функціонування головного контуру системи, тобто взаємодію між суб'єктом та об'єктом системи. Вони є зворотними та здійснюються на основі впливу вихідної величини підсистеми на вхід цієї підсистеми, й коригувальними – забезпечують внесення змін у реалізацію міжпідсистемних зв'язків системи фінансового планування, дозволяють усунути відхилення, що виникли в процесі функціонування системи, і адаптувати існуючу систему фінансового планування банку щодо ситуації. Зв'язки третього рівня не є функціонально необхідними, але вони створюють умови для ефективної реалізації зв'язків першого та другого рівнів. Вони можуть бути як прямі, так і зворотні.

Система фінансового планування банку діє під впливом підсистем законодавчо-нормативного та інформаційного забезпечення, а також з урахуванням зовнішнього та внутрішнього середовища. Виділення зовнішнього середовища є необхідним, оскільки банк не може прямо впливати на зовнішні фактори, а лише може зменшити рівень впливу, пристосовуючись до визначених умов.

Доцільним є більш детальний розгляд факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, які безпосередньо впливають на діяльність банку, і, зокрема, на систему фінансового планування. На основі проведення аналізу літературних джерел [4, с. 127; 36; 10, с. 29-31; 11, с. 261; 24; 19; 9; 30; 14, с. 153; 31, с. 47; 38, с. 20; 5, с. 99; 37, с. 12-14; 7, с. 84; 12, с. 111; 35; 15, с. 11; 1, с. 44; 42; 32, с. 143, 155-158, 186], методу оцінювання парних коефіцієнтів кореляції та кластерного аналізу (для вибору банків), отримали наступні кількісні фактори зовнішнього впливу, а саме: рівень інфляції, доходи населення, частка безнадійних кредитів у загальних активах банківської системи, частка проблемних активів банків у ВВП, динаміка експорту та динаміка імпорту. А також внутрішнього впливу: кредити та заборгованість клієнтів, зобов'язання, норматив адекватності основного капіталу, рентабельність активів, норматив платоспроможності та співвідношення доходів і витрат банку – для банків ПАТ «БАНК» ГРАНТ та ПАТ «РЕАЛ БАНК» й активи, власний капітал, норматив адекватності основного капіталу, норматив миттєвої ліквідності, норматив платоспроможності та співвідношення доходів і витрат банку – для ПАТ «МЕГАБАНК».

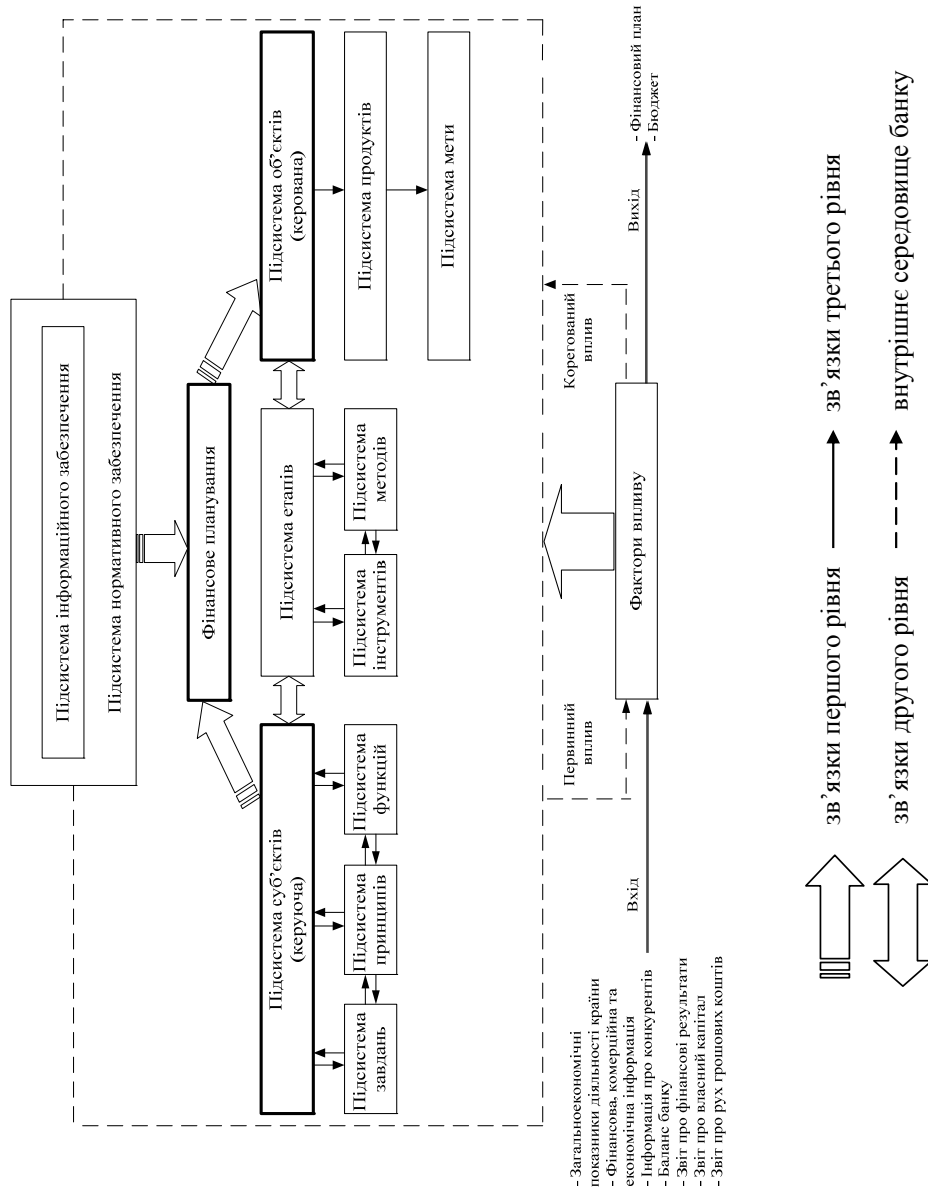

Рис. 1. Система фінансового планування банку

Застосувавши у пакеті STATISTICA 8.0 інструмент MULTIPLE REGRESSION будемо лінійну економічну модель для кожного обраного банку (табл. 2, табл. 3).

Таблиця 2

Модель впливу зовнішніх факторів на фінансовий результат діяльності банків у 2006–2010 рр. [47,43]

Банк	Економіко-математична лінійна модель
ПАТ «МЕГАБАНК»	$Y = -0,54748 X_1 - 3,73956 X_3 + 3,28426 X_4 + 5,42930 X_6$
ПАТ «БАНК» ГРАНТ»	$Y = 2,36462 X_5 - 1,47375 X_6$
ПАТ «РЕАЛ БАНК»	$Y = -2,20341 X_5 + 3,10369 X_6$

де X_1 – рівень інфляції; X_3 – частка безнадійних кредитів у загальних активах банківської системи; X_4 – частка проблемних активів банків у ВВП; X_5 – динаміка експорту; X_6 – динаміка імпорту.

Слід зазначити, що, вплив зовнішніх факторів на діяльність банків, однієї групи згідно кластерного аналізу, є різним. Такий нерівнозначний вплив свідчить про те, що банки мають різні пріоритетні напрямки своєї діяльності та розвитку, різний рівень стійкості й стабільності, різний період функціонування на фінансовому ринку країни тощо

Отже, нерівнозначний вплив зовнішніх факторів залежить загалом від внутрішнього середовища банку: стратегічної мети банку, його спеціалізації на ринку фінансових послуг та внутрішньої політики.

Таблиця 3

Модель впливу внутрішніх факторів на фінансовий результат діяльності банків у 2006–2010 рр. [45,46,44]

Банк	Економіко-математична лінійна модель
ПАТ «МЕГАБАНК»	$Y = 2,44366 X_1 - 2,16122 X_2 + 0,83082 X_5 + 0,72624 X_6$
ПАТ «БАНК» ГРАНТ»	$Y = 0,468037 X_4$
ПАТ «РЕАЛ БАНК»	$Y = 0,860651 X_1$

де X_1 – активи; X_1 – кредити та заборгованість клієнтів; X_2 – власний капітал; X_4 – рентабельність активів; X_5 – норматив платоспроможності; X_6 – співвідношення доходів і витрат банку.

Отже, внутрішні фактори впливу на діяльність банків, як і зовнішні, мають різний вплив. Відмінність обумовлена характером та об'ємом операцій банків, їх клієнтурою, розгалуженістю філіальної мережі, виконанням банками нормативів НБУ, відношенням з властями і бізнесом, відношенням до банків з боку приватних вкладників, доступністю до інструментів управління фінансовими ризиками, здібностями привертати ресурси на зовнішньому ринку тощо.

Таким чином, моделювання сценаріїв розвитку бізнес-процесів банківського сектору не може обмежуватися сукупними агрегатами банківської системи на макрорівні, а вимагає розробки мікромоделей, що будуть враховувати особливості функціонування кожного окремого банку.

Узагальнення результатів дослідження дозволяє зробити висновок, що систему фінансового планування банку необхідно розглядати у якості сукупності двох головних підсистем: суб'єктів і об'єктів, які взаємодіють через підсистему етапів, а також другорядних підсистем: завдань, принципів, функцій, інструментів, методів, продуктів, які сприяють ефективній реалізації процесу фінансового планування банку. Взаємодія між підсистемами сприяє досягненню головної мети діяльності банку, а саме: забезпечення економічного розвитку необхідними за обсягом і структурою фінансовими ресурсами, підвищення ефективності фінансової діяльності в майбутньому та забезпечення належного рівня конкурентоспроможності.

Результат системного підходу до розуміння поняття «фінансове планування банку» має не тільки теоретичне, але й практичне значення оскільки дає можливість чітко розмежувати дії кожної з підсистем фінансового планування та скоординувати й спрямувати діяльність всіх служб і підрозділів банку на досягнення його цілей.

Саме створення системи фінансового планування з врахуванням специфіки двох підсистем забезпечить банкам їх ефективне функціонування на фінансовому ринку країни з урахуванням впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Крім того на макрорівні це дасть можливість за рахунок впровадження інструментів управління сприяти підвищенню готовності до

динамічних змін ринкової ситуації та формуванню цілей і напрямків діяльності банку з урахуванням цих змін.

Список використаної літератури

1. *Аржевітін С.* У переддень десятирічного ювілею. Штрихи до історії розвитку вітчизняної банківської системи за роки державної незалежності України / С. Аржевітін // Вісник Національного банку України. – 2000. – №2. – С. 41–45.
2. *Балабанова И. Т.* Основы финансового менеджмента: Учеб. пособие / И. Т. Балабанова. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 480 с.
3. Банківський менеджмент: питання теорії та практики: монографія / [О.А. Криклій, Н.Г. Маслак, О.М. Пожар та ін.]. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. – 152 с.
4. Банковское дело: учебн. / под ред. О.И. Лаврушина. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 573 с.
5. *Бартош О. М.* Депозитна політика банку та основні етапи її формування / О.М. Бартош // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2008. – №3. – С. 97–101.
6. *Бланк И. А.* Финансовый менеджмент: Учеб. курс. – изд. 2-е, перераб. и доп. / И.А. Бланк. – К.: Эльга, Ника-центр, 2006. – 653 с.
7. *Васюренко О. В.* Банківські операції: навчальний посібник / О.В. Васюренко. – [6-те вид., перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2008. – 318 с.
8. *Вахович І. М.* Функції фінансового менеджменту в банку [Електронний ресурс] / І.М. Вахович, В.Л. Галушак. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/Portal/Soc_Gum/en_oif/2008_5_1/zbirnuk_O_FN_5_%D0%A7_1_59.pdf.
9. *Вовканич А.І.* Економічний зміст, значення та управління ліквідністю банку в контексті банківського менеджменту [Електронний ресурс] / А. І. Вовканич. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/soc.../vovkan.pdf
10. *Долгальова М. О.* Дослідження стратегічного управління ліквідністю комерційного банку / М.О. Долгальова, О.В. Шестакова // Академічний огляд. – 2010. – №1(32). – С. 28–31.
11. Економічна енциклопедія: у 3 т. Т.2 / [Відповідальний редактор С.В. Мочерний]. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 848 с.
12. *Єпіфанов А. О.* Операції комерційних банків: навчальний посібник / А.О. Єпіфанов, Н.Г. Маслак, І.В. Сало. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. – 523 с.
13. *Єремейчук Р. А.* Функції фінансового планування з урахуванням специфіки банківської діяльності / Р.А. Єремейчук, С.М. Киркач // Актуальні проблеми економіки: теоретичні та практичні аспекти. Матеріали всеукраїнської наукової практичної конференції (м. Дніпропетровськ 27-28 січня 2012 року): У 2-х частинах. – Дніпропетровськ: НО «Перспектива», 2012. – Частина. I. – 48-50 с.
14. *Єфремова Н. Ф.* Фінансова стійкість сучасного комерційного банку та її основні елементи / Н.Ф. Єфремова, О.В. Золотарьова, Ж.О. Грозан // Економічний простір. – 2011. – №52/1. – С. 149–158.
15. *Ильясов С. М.* Устойчивость банковской системы: механизмы управления, региональные особенности: Учеб. пособ. / С.М. Ильясов. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. – 255 с.
16. *Калініченко О. М.* Фінансове планування в банках: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / О.М. Калініченко. – Тернопіль, 2006. – 19 с.
17. *Кириченко О.* Банківський менеджмент: Навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / О. Кириченко, І. Гіленко, А. Ятченко. – К.: Основи, 1999. – 671 с. // <http://www.info-library.com.ua/books-text-1995.html>.
18. *Колодізев О. М.* Фінансовий менеджмент у банках: концептуальні засади, методологія прийняття рішень у банківській сфері: Навчальний посібник / О.М. Колодізев, І.М. Чмутова, І.О. Губарева. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 408 с.

19. *Кравець А. Ю.* Економічна природа, сутність та зміст поняття кредитного потенціалу банку в умовах транзитивної економіки [Електронний ресурс] / А.Ю. Кравець. – Режим доступу: <http://dspace.uabs.edu.ua/handle/123456789/1071>.
20. *Кравченко О. В.* Методи реалізації фінансового планування / О.В. Кравченко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2010. – № 3(9) грудень. – С. 226-229.
21. *Кравченко О. В.* Фінансове планування в банках / О.В. Кравченко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2008. – № 6 Т.3 (124). – С. 56-59.
22. *Лаптев С. М.* Фінансове планування у банку / С.М. Лаптев // Фінанси України. – 2001. – №8. – С. 102–108.
23. *Лисак Н.* Особливості фінансового планування [Електронний ресурс] / Н. Лисак // Львівський Університет Бізнесу та Права. – Режим доступу: <http://www.lubp.com.ua/2011-01-13-10-16-32/2011-02-24-12-49-45.html>.
24. *Малахова О. Л.* Теоретичні засади банківської ліквідності та фактори, що її визначають [Електронний ресурс] / О.Л. Малахова, В.Я. Рудан. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc...6.../36.pdf.
25. *Мещеряков А. А.* Фінансовий менеджмент у банках: Навчальний посібник / А.А. Мещеряков, Л.В. Лисяк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
26. *Никитина Т. В.* Банковский менеджмент: [учеб. пособие] / Т.В. Никитина. – СПб.: Питер, 2002. – 160 с.
27. *Общая теория статистики: статистическая методология в изучении коммерческой деятельности: учебник / под ред. А.А. Спирина, О.Э. Башинной.* – М.: Финансы и статистика, 1998. – 244 с.
28. *Овдій Ю. Л.* Бюджетування в системі фінансового планування банків: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / Ю.Л. Овдій. – Київ, 2006. – 24 с.
29. *Оверчук А. В.* Суб'єкти фінансового планування на підприємстві / А.В. Оверчук // Вісник ЖДТУ. – 2010. – №2 (52). – С. 359-362.
30. *Онищенко Ю. І.* Методичні підходи до визначення чинників забезпечення стійкості банківської системи України [Електронний ресурс] / Ю.І. Онищенко, А.А. Пшенична. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc...1.../3.pdf.
31. *Осташ С.* Деякі аспекти прибутковості та фінансової стійкості комерційного банку / С. Осташ // Вісник НБУ. – 2001. – №2. – С. 47–49.
32. *Парасій-Вергуненко І. М.* Аналіз банківської діяльності: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / І.М. Парасій-Вергуненко. – К.:КНЕУ, 2003. – 347 с.
33. *Погореленко Н. П.* Фінансове планування та прогнозування як ключові елементи управління банківською установою / Н.П. Погореленко, О.М. Сидоренко // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2009. – №2(5). – С. 85–89.
34. *Примостка Л. О.* Фінансовий менеджмент у банку: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероб. / Л.О. Примостка. – К.: КНЕУ, 2004. – 468 с.
35. *Рябіченко Д.* Фактори впливу на ліквідність банків України [Електронний ресурс] / Д. Рябіченко. – Режим доступу: dspace.uabs.edu.ua/.../1/Ryabichenko.pdf.
36. *Серпенінова Ю. С.* Чинник, що впливають на ліквідність банку [Електронний ресурс] / Ю.С. Серпенінова. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../24.1.43.pdf.
37. *Стельмах В. С.* Ліквідність банку: окремі аспекти управління та світовий досвід регулювання і нагляду: науково-аналітичні матеріали: Вип. 11 / В.С. Стельмах, В.І. Міщенко, В.В. Кридова та [ін.]. – К.: Національний банк України. Центр наукових досліджень. – 2008. – 220 с.
38. *Управління прибутком банку: монографія / О.А. Криклій, Н.Г. Маслак.* – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. – 136 с.
39. *Фінансове планування та прогнозування діяльності банків: монографія / [О.В. Васюренко, Г.М. Азаренкова, Н.П. Погореленко, В.Ю. Дубницький, О.М. Сидоренко, Л.В. Сердюк, Г.В. Омельченко]; за заг. ред. акад. АЕН України, д-ра екон. наук, проф. О.В. Васюренка.* – К.: УБС НБУ, 2009. – 323 с.

40. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник / за ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
41. Черничко Т.В. Значення менеджменту в діяльності комерційного банку / Т.В. Черничко, О.М. Химишинець // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – Вип. 21.2. – С. 305–309.
42. http://www.agrocombank.kiev.ua/2008_econ_sered_bank-422/.
43. <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>
44. <http://www.grant.kharkov.ua/>
45. <http://www.megabank.net/ua/>
46. <http://www.realbank.com.ua/>
47. <http://www.ukrstat.gov.ua/>

AN INCREASE OF EFFICIENCY OF FUNCTIONING OF BANKS OF UKRAINE IS ON BASIS OF SYSTEM OF FINANCIAL PLANNING

|О. Kolodizev, S. Kyrkatch

Kharkiv national economic university

The essence of the concept of «system of financial planning of bank» is considered in this article and the items on the basis of analysis of the literature are specified. The influence of external and internal factors for banking activities based on the evaluation method of paired correlation coefficients and economic-mathematical linear model are studied.

Key words: system of the financial planning, factors of external and internal influence, method of evaluation of pair coefficients of correlation, economic-mathematics linear model.

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ БАНКОВ УКРАИНЫ НА ОСНОВЕ СИСТЕМЫ ФИНАНСОВОГО ПЛАНИРОВАНИЯ

О. Колодизев, С. Кыркач

Харьковский национальный экономический университет

Рассмотрена сущность понятия «система финансового планирования банка» и на основании анализа литературных источников конкретизированы ее элементы. Исследовано влияние внешних и внутренних факторов на деятельность банков на основе метода оценки парных коэффициентов корреляции и экономико-математической линейной модели.

Ключевые слова: система финансового планирования, факторы внешнего и внутреннего влияния, метод оценивания парных коэффициентов корреляции, экономико-математическая линейная модель.

ЗМІСТ

І. Алексєєв, А. Мазур. ФОРМУВАННЯ СКЛАДУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА СТАДІЇ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИРОБНИЦТВА.....	3
І. Барабаш. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖБЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В НАПРЯМІ ВИРІВНЮВАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ТЕРИТОРІЙ.....	9
І. Барилюк. СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ БАНКУ.....	16
Д. Баюра. РОЗВИТОК ІНСТИТУТУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	25
Н. Близняк. ДІАГНОСТИКА ПОКАЗНИКІВ ДІЯЛЬНОСТІ ІНОЗЕМНИХ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	30
В. Бодаковський, М. Мамчин. ОЦІНКА ДІЮЧИХ СХЕМ БЮДЖЕТУВАННЯ ТА ФІНАНСУВАННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	36
Ю. Василюк. ДІАГНОСТИКА ПОДАТКОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	42
О. Ватаманюк. ДО ПИТАННЯ ПРО СУЧАСНЕ РОЗУМІННЯ ПРЕДМЕТА ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ.....	49
Б. Вишивана. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ.....	58
М. Вовк. СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ ЯК СКЛАДОВА БОРГОВОГО МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ.....	67
В. Вудвуд. ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНОЇ МОДЕЛІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МОЛОЧНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	74
Б. Гнатківський. ЕКОНОМІЧНА СУТНІСТЬ ПРОМИСЛОВОЇ ПОТЕКИ ТА МЕХАНІЗМ ЇЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	81
М. Гончар, В. Павлов. УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: ТИПОЛОГІЯ, ІНСТРУМЕНТИ, КОУЧИНГ.....	88
І. Гончаренко. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ І ТРАНСФОРМАЦІЇ.....	94
М. Горинь. ДО ПРОБЛЕМИ АНАЛІЗУ КОНЦЕПЦІЇ НАЛЕЖНОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	99
О. Гринько. НАУКОВЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПОТЕЧНОЇ СИСТЕМИ ТА ПОТЕЧНОГО МЕХАНІЗМУ В КОНТЕКСТІ СТИМУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ.....	108
А. Гришук, Г. Лялюк. ЛОГІСТИЧНА БАЗА СИСТЕМИ ДИСТРИБУЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	115
О. Грін, Д. Ванькович. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОГО АУДИТУ В УКРАЇНІ....	122
А. Грінченко. ВПЛИВ ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	128
О. Данилишин. МОНЕТАРНА СТРАТЕГІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКУ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД І УКРАЇНА.....	133

Х. Данилків. СТРУКТУРА ТА ДИНАМІКА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ФІРМ.....	139
М. Дементьєв, М. Петик. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ.....	147
О. Демків. ПРОБЛЕМИ БЮДЖЕТНОЇ СФЕРИ ЛЬВІВЩИНИ 2011–2012 РОКІВ ТА НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ ЇХ У ЗАКОНОДАВЧОМУ ПОРЯДКУ.....	156
Н. Демчишак. ЗАСТОСУВАННЯ МАТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ДЛЯ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА ТА ФІНАНСОВИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ІНВЕСТУВАННЯ.....	165
В. Дем'янишин. ВПЛИВ ГАЛУЗЕВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ОРГАНІЗАЦІЮ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ СФЕРИ СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНИХ ПОСЛУГ.....	171
Н. Добощ. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ СТРАХОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	178
О. Дубовик, О. Босак. ФОРМУВАННЯ ДОВІРИ ДО БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	183
О. Дуфенюк, М. Заплатинський, О. Самолюк. САМОФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОСНОВА ЙОГО СТАБІЛЬНОСТІ В УМОВАХ МІНЛИВОГО ЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	188
О. Жилінська. ДЕРЖАВНІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ДИСФУНКЦІЙ РИНКУ У НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ СФЕРІ.....	194
О. Жук, О. Максимович. АНАЛІЗ ТА ДІАГНОСТИКА СТАНУ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	205
О. Замасло. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВОЇ РОБОТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.....	211
Г. Захарчин, Х. Мних. МЕТОДИЧНО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ І РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЛЬВІВЩИНИ.....	217
Ю. Іванов, О. Костяна. АНТИКРИЗОВА ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФІНАНСОВОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	224
К. Ільїна. ОЦІНКА ГОЛОВНИХ ПЕРЕДУМОВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У ВІДКРИТІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ.....	238
Є. Іонін, А. Беспалова. ОЦІНКА МАЙНОВОГО СТАНУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	245
С. Качула. КРЕДИТНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	252
М. Кізлю. КЛАСИФІКАЦІЯ СИСТЕМ КОНТРОЛЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	257
В. Кміть, О. Оксенюк. ПРОБЛЕМИ ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ В УКРАЇНІ ТА НАПРЯМИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	266
В. Кміть, М. Федішин. ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	275
В. Коваленко. ВІД МЕРКАНТИЛІЗМУ ДО ФІЗІОКРАТІЇ У ФІНАНСАХ: УРОКИ ІСТОРІЇ ТА СУЧАСНИЙ СТАН РИНКУ УКРАЇНИ.....	286

О. Коваленко. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІЖНАРОДНОГО РУХУ КАПІТАЛУ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВУ СИСТЕМУ.....	292
О. Ковалюк. АДАПТАЦІЯ КЛАСИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДО СУЧАСНИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ В УКРАЇНІ.....	300
О. Колодізев, С. Киркач. ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ.....	306
Н. Коркуна, Г. Цегелик. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СУКУПНОЇ ПОДАТКОВОЇ СТАВКИ І ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ. МОДИФІКОВАНА КРИВА ЛАФФЕРА.....	315
В. Кричківський. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА УКРАЇНИ.....	319
І. Крупка, Х. Павлик. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ ТОВАРНОМУ ТА ФІНАНСОВОМУ РИНКАХ.....	327
М. Крупка, В. Дорош. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІСКАЛЬНО-БЮДЖЕТНОГО ФЕДЕРАЛІЗМУ.....	341
М. Крупка, З. Конопельський. УКРАЇНСЬКИЙ КАПІТАЛ – ОСНОВНЕ ДЖЕРЕЛО ФІНАНСУВАННЯ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ В СКЛАДІ ПОЛЬЩІ 1921–1939 РР.....	352
М. Крупка, Н. Струк. ТРАНСФЕРТНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ОБЛІКОВІЙ СИСТЕМІ ДІЛОВОГО ПАРТНЕРСТВА ПІДПРИЄМСТВ.....	359
Ю. Кудляк, С. Харахонько. ФІНАНСОВІ СТРАТЕГІЇ БАНКІВ УКРАЇНИ У ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ.....	365